

Ga. BREDI LONCAR je izvrstno vodila program na odru na banketu v pomoč Ameriški Domovini preteklo soboto zvečer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Navzočih je bilo dobrih 500 gostov in pomočnikov, ki so vsi sodelovali brezplačno. Slavnostna govornika sta bila mons. Louis B. Baznik in sen. Frank J. Lausche, ki sta navdušila navzoče s svojimi tehtnimi besedami. August B. Pust je krasno

recital iz del velikanov slovenske besede, za smeh pa je dobro poskrbel Srečo Gaser. Za okrasitev odra je Božo Pust narisal portrete najbolj znanih slovenskih pesnikov in pisateljev, organizatorji tega lepega in celo edinstvenega večera pa so izbrali za geslo prireditve: Ohranimo slovensko besedo! O tem večeru bomo več poročali v petkovi Ameriški Domovini.

Doma in po svetu

Helmut Kohl zmagal na volitvah

BONN, ZRN—Preteklo nedeljo so bile redne parlamentarne volitve v Zvezni republiki Nemčiji. Zmagala je krščansko-demokratska stranka, ki ji načeljuje kancler Helmut Kohl. Kohlova stranka, ki je močno naklonjena ZDA, je prejela 48,8 odstotka vseh oddanih glasov. Social demokratska stranka, ki ji načeljuje Hans-Jochen Vogel, je dobila le 38,2 odstotka glasov. Zmaga krščansko demokratske stranke je torej največja v zadnjih 20 letih.

Volivna kampanja je bila huda. Kohl je podpiral NATO in tudi načrt predsednika Ronalda Reagana za namestitev več sto novih manevrirnih raket v ZRN. Vogel in njegova stranka sta nasprotovala ameriškem načrtu. Reagan je že telefoniral Kohla in mu čestital.

Svobodno demokratska stranka je dobila 6,9 odstotka glasov, nova radikalna protivojna stranka "Zelencev" je pa prejela 5,6 odstotka glasov. Zelenci bodo torej prvič zastopani v zahodnonemškem parlamentu, strankina načelnica Petra Kelly pa je že izjavila, da bo njena stranka nadaljevala boj zoper nove ameriške rakete. Če bomo morali na ulico, je dejala, smo na to pripravljeni.

V parlamentu bo 498 poslancev. Krščansko demokratska stranka bo imela 244, social demokratska 193, svobodno demokratska 34, zelenci pa 27. Kancler Kohl bo sestavil koalicijsko vlado s svobodno demokratsko stranko.

V Beli hiši so zelo veseli nad izidom volitev. Sovjetska zveza je v volivni kampanji dala jasno vedeti, da podpira social demokratsko stranko.

Janez Pavel II. v El Salvadorju

SAN SALVADOR, El Sal.—Papež Janez Pavel II. je končal svoj obisk v tej državi, v kateri poteka kruta državljanska vojna. Ko se je peljal iz letališča v glavno mesto te države, ga je pozdravilo najmanj milijon vernikov.

Papež je daroval sv. mašo na prostem, navzočih je bilo več sto tisoč oseb. V svoji pridigi je Janez Pavel II. prosil za mir in dejal, da pri iskanju miru v tej in drugih deželah imajo pravico sodelovati vsi. Papež je obiskal katedralo v San Salvadorju, v kateri je pokopan nadškof Oscar Arnulfo Romero, ki so

ga ubili atentatorji med darovanjem sv. maše pred 3 leti.

Sprejem papeža v El Salvadorju je bil najpristranejši od vseh doslej med svojim 8-dnevnom potovanjem po 8 deželah Srednje Amerike. Gverilci so napovedali premirje in med papeževem obiskom ni bilo nobenih večjih oboroženih spopadov.

Ko se je Janez Pavel II. mudil v Nikaragvi, je bil videti večkrat zelo jezen nad svojim sprejemom. Marksistični voditelji Nikaragve so bili do papeža zelo surovi, organizirali so politične demonstracije in papeža motili celo pri darovanju sv. maše.

Neenotnost v OPECu se nadaljuje

LONDON, V. Br.—Saudska Arabija in druge članice OPEC nadaljujejo s svojimi prizadevanji, da bi le naše kompromisno rešitev za problem svetovne cene nafte in količine nafte, ki jo bodo pošiljale na mednarodni trg.

Kuvajski naftni minister šejk Ali Khalifa al-Sabah je povedal novinarjem, da so pripravljene države Perzijskega zaliva pristati na ceno \$28 za sod nafte. Šejk meni tudi, da so mnoge OPEC države pripravljene sprejeti, da bodo omejevale količino nafte, ki jo črpajo dnevno in izvažajo, na 17,5 milijona sodov. Trenutno pošiljajo na trg kar dva milijona sodov več.

Težave povzročajo predvsem Iranci. Iranski naftni minister Mohammed Gharazi je rekel, da njegova vlada nasprotuje, da bi postala nafta cenejša.

Zimbabve blizu državljsanske vojne

Afriška država Zimbabve, bivša Južna Rodezija, je na pragu odprte državljsanske vojne. Sprta sta ministrski predsednik Robert Mugabe in vodja opozicije Joshua Nkomo. Mugabe in Nkomo sta oba vodila gverilce v vojni zoper Južne Rodezije, po zmagi pa je prišel na krmilo Zimbabveja Mugabe.

Nkomovi pristaši so oboroženi in so spopadi med njimi in redno zimbabvejsko vojsko in policijo na dnevnem redu. V zadnjih dneh je pa Mugabe odvil Nkomoju potni list, zimbabvejski vokaki pa so vdrl v Nkomovo stanovanje in ubili njegovega šoferja. Aretiranih je bilo nad 1000 Nkomovih pripadnikov.

Iz Clevelanda in okolice

Banket uspel—

Preteklo soboto zvečer so se zbrali v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. prijatelji Ameriške Domovine na banketu v pomoč temu listu. V današnji A.D. objavljamo nekaj slik in krajših komentarjev o tem res edinstvenem dogodku, daljše poročilo pa bomo objavili v petkovi številki. Lastnik Ameriške Domovine James Debevec in njegova žena Madeline se pa na tem mestu iskreno zahvaljujeta vsem, ki so tako nesebično sodelovali pri tej prireditvi, in vsem, ki so se je udeležili!

Koncert Glasbene Matice—

V soboto, 12. marca, poda pevski zbor Glasbena Matica koncert z večerjo in plesom, ki bo v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Koktajli ob 6. zvečer, večerjo bodo servirali ob 7. Po večerji bo koncertni nastop, potem pa ples in prosta zabava. Cena večerji in koncertu je \$12. Morda še imajo nekaj vstopnic, pokličete lahko Olgo Klancher na 289-1227.

Zajtrk—

Društvo Najsv. Imena pri Sv. Vidu priredi svoj vsakoletni zajtrk s klobasicami in omletami v farni dvorani sv. Vida in sicer v nedeljo, 20. marca. Servirali bodo od 8. zjutraj do 1. popoldne. Pridite!

Jadran ima koncert—

Pevski zbor Jadran ima svoj pomladanski koncert v soboto, 19. marca, v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Koncert se bo začel ob 7. zvečer. Vstopnice so po \$4 in jih imajo člani zbora, pri Tony's Polka Village na E. 185. cesti ter v bari pri SDD na Waterloo Rd. Po koncertu ples.

Krofi pri Sv. Vidu—

Članice Oltarnega društva fare Sv. Vida bodo prodajale krofe prihodnjo soboto ob običajnem času v društveni sobi šolskega avditorija.

Farna prodaja peciva—

Prihodnjo soboto od 1. do 7. zvečer in v nedeljo od 8. zjutraj do 1. popoldne bo pri Sv. Vidu prodaja peciva. Vse gospodinje prosijo, da bi darovale pecivo. Vse vas pa vabijo, da pridite in pokupite!

Skupno sv. obhajilo—

Prihodnjo nedeljo bo imelo Društvo Najsv. Imena pri Sv. Vidu skupno sv. obhajilo pri sv. maši ob osmih zjutraj. Takoj po maši bo zajtrk in kratek sestanek.

Pobiranje asesmenta ADZ in vabilo na sejo—

Jutri, v sredo, ob 12. uri opoldne bo Marie Oražem, tajnica Društva Sv. Ane št. 4 ADZ, pobirala asesment za vsa ADZ društva. Čakala vas bo v sobi št. 1 Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Uporabite sprednji vhod v SND! Ob 1. pop. se bo pa pričela redna mesečna seja Dr. Sv. Ane in sicer v isti sobi.

Vabilo na občni zbor

Korporacija Baragov Dom, Inc. ima v soboto, 12. marca 1983, ob 7. uri zvečer svoj redni letni občni zbor v svojih prostorih na 6304 St. Clair Ave. Vsi člani oziroma delničarji vljudno vabljeni!

Prvorojenček—

Jožetu in Sue Urankar se je rodil prvorojenček, kateremu bo ime Alexander. Vnučka so še posebno veseli Frank in Tončka Urankar z Richmond Hts. ter Stan in Jean Solkowski. Cestitke!

Spominski dar—

G. in ga. Dušan Zitnik, Richmond Hts., Ohio sta darovala \$50 v sklad za nov tiskarski stroj v spomin na starše Vincenca in Amalije Povirk, ki sta jima prvič naročila na Ameriško Domovino. Iskrena hvala!

Zopet na radiu—

Mladi Pavle Lavriša vodi ob sobotah od 4. do 5. popoldne na lokalnem "Cable" sistemu in N.B.N. radiu 106 SCA oddajo "Slovenska zabavna ura". Poročila in oglase lahko pošljete na 1004 Dillewood Rd., Cleveland, Ohio 44119.

Izročili ga bodo—

Po odloku lokalnega zveznega sodišča bo izročen SFRJ pobegli bivši član jugoslovanskega konzulata v Clevelandu Zoran Stojadinovič, ki je bil zaprosil lani za politični azil v ZDA.

Jugoslovanska vlada je zahtevala njegovo izročitev, ker ga je obtožila poneverbe. Stojadinovič naj bi ukradel od konzulata \$23,000. Po mnenju sodnika Davida S. Perelmana, Stojadinovič nima pravice do azila v ZDA, ker ni in ni nikoli bil oporečnik, poleg tega je bil član komunistične stranke v SFRJ. Odvetnik Gerald M. Ozan, ki je branil Stojadinoviča, je dejal, da se bo obrnil na prizivno sodišče.

Za nov tiskarski stroj—

Rev. Emil Hodnik, Abbot'sford, Wis. je daroval \$72 v sklad za nakup novega tiskarskega stroja.

Rudi in Anna Knez, Brian Ave. v Clevelandu, sta darovala \$50 v podporo našemu listu.

Rev. Janez Lavrih, Fowler, Kansas, je prav tako daroval \$50 v naš sklad.

Vsem darovalcem iskrena hvala!

Ribja pečenka—

Ribja pečenka bo na voljo v avditoriju pri Sv. Vidu vsak petek v postu. Serviranje se bo začelo ob štirih popoldne.

VREME

Pretežno oblačno danes z verjetnostjo krajevnih neviht. Najvišja temperatura okoli 59 F. Spremenljivo oblačno jutri in nekaj hladneje. Najvišja temperatura okoli 42 F. V četrtek oblačno z možnostjo nekaj dežja. Najvišja temperatura okoli 40 F. V petek deloma sončno z najvišjo temperaturo v nizkih 40-ih.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — CLEVELAND, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher

Dr. Rudolph M. Susel — Editor

Published Tuesdays and Fridays except first two weeks in July and one week after Christmas

NAKOČNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$15.00 na leto; Kanada in dežele izven

Združenih držav: \$26.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only; \$15.00 per year — Canada and Foreign \$20.00 yr.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address changes to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

No. 19, March 8, 1983

Oddrivanje niti v svetovni zločin

V blizu dvatisočletni zgodovini katoliške Cerkve ni za-
beleženo, da bi bil na kakega naslednika apostola Petra po
ediktu rimskega vladarja Konstantina, izvršen morilski aten-
tat na rimskega papeža — vse do smrtnih strelav 13. maja
1981 na papeža Janeza Pavla II. Ta dan je nanj streljal iz bli-
žine na sv. Petra trgu in ga smrtno nevarno ranil turški mori-
lec Mehmet Ali Agca, ki ga je oblast prišla in obsodila na
dosmrtno ječo. Sv. oče je po božji volji in milosti ter ljubeči
skrbi rimskih zdravnikov preстал težke operacije, okreval.
Izvršuje svojo nalogo vidnega Kristusovega namestnika na
zemlji in najvišje moralne avtoritete med človeštvom nemo-
teno naprej. Takšni so fakti pred našimi očmi, odšli so v zgo-
dovino kot največji svetovni zločin našega časa, sedaj pa
postajajo pozabljeni.

Pozabljeni?

Čudne stvari prihajajo polagoma na dan, tako vznemir-
ljive in nevarne, da svetovnemu javnemu mnenju zastaja dih.
Sicer je takoj spočetka le kak naivnež verjel, da je ta višek
terorizma iztuhtal in izpeljal Ali Agca sam iz kakršnega koli
razloga in nagiba, kot se je ugibalo takoj po atentatu. A mori-
lec je držal trdno jezik za zobmi in ni izdal nikogar med za-
sliševanjem in sodno razpravo. Toda italijanskim intelligen-
čnim in sodnim oblastem, pa tudi glasovom iz svetovnega
javnega mnenja se proces ni mogel in ne smel nehati na tej
točki. Preiskave so se, in se še, nadaljujejo, med tem je na
grožnjo, da bo premeščen iz samice med druge kriminalce v
ječi, Agca pretrgal molk. Dal je nekaj podatkov, ki se krijejo s
fakti preiskave, in potrdil sodelovanje nekaterih oseb, ki so
mu jih pokazali na slikah, kar se je ujemalo z najdbami pre-
iskovalne oblasti. Pot do resnice je bila rahlo nakazana,
odkritih je bilo nekaj niti, ki drže do vozla.

Istočasno je bil med drugim v teku sodni proces proti
italijanskemu teroristu z imenom Luigi Scricciolo. Bil je
uslužbenec in hkrati špijon italijanske socialistične delavske
unije in imel nalogo vzdrževati tesne stike s poljskim delav-
sko-osvobodilnim gibanjem Solidarność, katerega ves svet
dobro pozna. Med procesom se je izkazalo, da je bil Scricciolo
talen bolgarski agent za obveščanje o internih akcijah in
načrtih gibanja Solidarność.

Agcove previdne izpovedi s pomočjo slik so se križale z
odkritji oseb v Scricciolovem procesu. Izkazalo se je, da so
bili v obeh primerih zapleteni isti — Bolgari. Pot proti Bolga-
riji je bila odprta. Vodi pa od tedanje situacije na Poljskem,
prek papeža-Poljaka kot tarče, do bolgarskih agentov. Ame-
riški NBC dopisnik Marvin Kalb je istočasno poročal o pa-
peževem pismu Brežnjevju, da bo papež v primeru vkorakanja
sovjetske vojske na Poljsko šel domov braniti svobodo svoje
domovine, in trpet s svojim ljudstvom. S tem je prišlo na dan
še več niti do vozla.

Dopisnik The New York Times-a, Henry Kamm se je po-
dal osebno na lice mesta v Bolgarijo in tam odkril, da ta de-
žela že dolgo služi za prehodno pot za dobavo mamul, orožja
za teroriste in drugega tihotapljenja. Ugotovil je, da Bolgarija,
znana zaradi ostre kontrole nad svojim teritorijem in nad
vsemi, ki na njem živijo in potujejo, dovoljuje, da tam cvete
tihotapstvo. V razgovoru z vodjo agencije proti tihotapljenju.
Teodorom Zvetkovom, je Kamm zvedel, da ta nima nobenih
tajnih agentov, ki bi zasledovali sumljive ljudi in zatorej ne
more nič napraviti. V razvpiti policijski državi kot je Bolgari-
ja se takšno zatiranje sliši povsem neverjetno.

Dokazano dejstvo je, da je Ali Agca, v Turčiji obsojeni

(Dalje na str. 4)

Beseda iz naroda ...

Mimogrede iz Milwaukeeja

MILWAUKEE, Wis. —
Mesec marec ima še dve
stari slovenski imeni: sušec
in brezen. Sušec je pač suhi
mesec, ko se zemlja posuši
in jo je že mogoče obdelova-
ti, toda: "Če se sušca da ora-
ti, aprila ti bo jokati." Ime
brezen pa je znano že iz leta
1584, ko je Dalmatin zapisal:
Ime brezen je naslonjeno na
brezo, ki daje v tem času
brezov sok in začne počasi
zeleneti. Na dan 12. marca
je god sv. Gregorja, ko zač-
no naši ptički čivkati in tudi
začno z ženitovanjskimi o-
bredi. To je pesnik O. Žu-
pančič v "Dumi" lepo pove-
dal:

Na Gregorjevo — otec še
veš?

Se ptički ženili so, za
šolskim vrtom
v meji gostili se, pili so:
Midva prek ceste sva
slušala,
in čula živ-zav ...?

Po Gregorju pa pravijo, da
od vsakega vetra sneg kop-
ni!

V tem mesecu 19. marca
je tudi god sv. Jožefa, ki je
bil v starem kraju zelo spo-
štovan svetnik in vsi smo
bili prepričani, da na Jože-
fovo ne more biti drugače
kot lepo vreme. Če je lepo
na Jožefovo, veselo bo srce
kmetovo. — Če se na Jože-
fovo vreme zvedri, prežene
na letino kmetu skrbi. — Če
je na Jožefovo lepo vreme,
bo tudi koruza obrodila le-
po.

Mnogi mislijo, da nastopi
pomlad vedno 21. marca, pa
ta misel ne drži. Astronom-
sko gledano se začne po-
mlad tisti dan, tisto uro, ko
sonce na svoji poti od juga
proti severu prvič prekorači
nebesni ekvator in stopi v
znamenje ovna (toda vedno
okrog 21. marca, včasih pol
dneva prej, včasih pol dne-
va kasneje). Takrat sta dan
in noč enako dolga in to je
pomladanski ekvinokcij ali
enakonočje.

Ameriški pisatelj Melvin
Maddock je o marcu zapisal
tole: Nekaj ni v redu z me-
secem sušcem, ki prihrumi
kot lev in gre od nas kot
jagenjček. Je to sploh kak-
šna osebnost? Marec je sku-
pek 31 dni, zdaj polno rjove-
nja, zdaj blejanja, skratka,
klasičen primer razcepljene
osebnosti.

Vremenski pregovor trdi,
da sušec kali vodo in da je
desetkrat na dan jezen.
Ljudje pravijo, da en cvet
še ne naredi pomladi, pravi-
jo tudi, da na spomlad še
stari kol upa, da bo ozelenel.
Vsem lep spomladanski po-
zdrav, godovnikom pa vse
najboljše želje!

Ker smo še v zimski sezo-
ni, v sezoni snega in mraza,
je dobro vedeti, da je osnov-

ni pomen mraza razmeroma
nizka temperatura, lahko pa
je divji, leden, peklenski, si-
birski, strupen in zimski;
prvi suh mraz nastopi, po-
neha, popusti, pritisne, traja,
drži; mraz grize v prste, re-
že, seže do kosti; bilo je
mraz, da je drevje pokalo;
mraz je, da vse škriplje;
drgetamo, trepetamo, trese-
mo se od mraza.

Drugi pomen mraza se na-
naša na človeka. Kadar člo-
vek sliši žalostno vest, ga
prime neprijeten občutek in
radi močnega vznemirjenja
mu je šel, lezel mraz po
hrbtu mraz ga spreleti, tre-
se se, če se tega spomni.
Mraz pa je pri človeku tudi
velika zadržanost, neprijaz-
nost in sovraštvo; v njego-
vem glasu je bil mraz; od
njega je puhtel mraz in so-
vrastvo; mnogo mrzlih ljudi
je na svetu, v večini so brez-
srčneži.

Leto ima štiri letne čase:
zimo, pomlad, poletje in je-
sen. Nam ljudem je dano,
da se v teh letnih časih
svobodno gibljemo, se vese-
limo ali pa žalostimo. Sedaj,
ko to pišem, je zima. Le-
tošnja zima je bila čudovita,
na severu naše države je
padlo ogromno snega, na ju-
gu in okrog Milwaukeeja pa
smo bili skoraj brez snega.
Nam starejšim je bilo po go-
du, mlajšim pa ni bilo všeč.
Radi bi se smučali in drsa-
li.

Na televiziji slišim, v ča-
sopisju pa berem, da je sneg
v gotovih delih Amerike na-
pravil več milijonov dolar-
jev škode. Pluženje in posi-
panje cest s soljo, ogrevanje
stanovanj s plinom ali elek-
triko gredo stroški v težke
milijone. Zanimivo je tudi
to, da tam, kjer ni bilo sne-
ga, je zima tudi povzročila
milijonsko škodo. Zima nam
povzroča velike skrbi in v
dolarjih milijonsko škodo.
Skratka, zima je velik so-
vražnik človeka in povzroča
ogromno škodo našemu go-
spodarstvu!

Pomlad je že na vogalu.
Toda pomladi tudi niso več
take, kot so bile pred leti.
V tem letnem času so na-
vado velike poplave, kate-
re napravijo milijone in mi-
lijone dolarjev škode. Radi
neporeanosti in neposajenosti
njiv povzroča kmetijstvu o-
gromno škodo. V spomlad-
anskem času se širijo raz-
lične bolezni med ljudmi o-
bojega spola, zaposlenimi
med "belimi ali plavimi o-
vratniki", kar povzroča izo-
stajanje od rednega dela.
Mnogi jedci in pivci so več-
krat prisiljeni narediti "pla-
vi ponedeljek", nekateri dru-
gi pa namenoma ostajajo
doma in se vpišejo med "na-
mišljene bolnike", kar po-

vzroča industriji zopet mili-
jonsko škodo. Da, pomlad je
slab letni čas, vsako leto
nam napravi milijonske
škodo. Ljudje so prepričani,
da je pomlad velika sovraž-
nica našega škripajočega go-
spodarstva!

V poletju, ko sonce vroče
pripeka na zemljo, lahko za-
pišemo, da je zavlada suša
in če je dolga, zemlja postane
trda in ne rodi poljskih
pridelkov, ter je zopet mili-
jonska škoda. Ameriški kon-
gres, če vidi, da je še dosti
žita v shrambah, naprosi
kmete in jim tudi plača, da
ne sejejo. To pa zopet prinaša
milijonsko škodo. V po-
letju zaradi nepredvidnih lju-
di, hote ali nehoti širom A-
merike zagorijo ogromni
gozdni požari, kar nanese
zopet milijonske izgube. Na-
sprotno pa danes, ko ima A-
merika okrog 10 milijonov
brezposelnih, trpi delavec,
industrija pa izgublja težke
milijone. Sedaj nam je jas-
no, da je poletje za nas kri-
tično obdobje, to pa zato,
ker nam vsako leto povzro-
ča milijonske izgube. Ugo-
tovljeno je, da je poletje tu-
di nenaklonjeno našemu go-
spodarstvu.

Jesen nam napolni želodec,
to je res, toda tudi ona
ni naklonjena našemu go-
spodarstvu. Orkani, nevihte
in toča nam prinašajo mili-
jonsko škodo. Če poljski de-
lavci stavkajo, kjerkoli v
Ameriki, sadje, limone in
pomaranče gnijejo na dre-
vesih ali pa na zemlji — jas-
no zopet milijonska škoda.

Ali ste brali? Nemci in
Italijani hočejo nekaterim
lačnim Amerikancem posla-
ti razne živilske pakete, da
bi omilili revščino v Ameri-
ki. Toda gorje, prevoz in
razdelitev paketov lačnim
ljudem bi več stala, kot so
vredni paketi. Enemu ali
drugemu ni mogoče ustreči,
ker bi stroški prekoračili
milijonsko vsoto.

Naj bo jesen sončna ali
ne, ima svoje črne madeže,
ki povzročajo milijonsko iz-
gubo. Skratka, tudi jesen ni
priateljsko naklonjena na-
šemu gospodarstvu. Iz teh
letnih časov lahko razvidi-
mo, da sama narava ni na-
klonjena našemu gospodar-
stvu.

Tudi mi zemljani trpimo,
eni več, drugi manj, v da-
našnji gospodarski krizi, v
Ameriki in drugje po svetu.
Predsednik Ronald Reagan
je velik optimist in nam vži-
ga upanje v lepšo ekonom-
sko prihodnost!

"Ples v maskah", ki ga
slovensko društvo Triglav
priredi vsako leto na pust-
no soboto, se je letos vršil v
veliki novi dvorani fare sv.
Janeza Ev. in se je k temu
pustovanju zbralo v dvorani
čez 500 ljudi. Odlična večer-
ja in postrežba, sentimenta-
len, toda preglasen plesni in
pevski orkester iz Chicaga.
Številne maske, družabni
ples in razgovor so ustvarili
veselo, slovensko razpolože-
nje, pa tudi lep finančni u-
speh. Vsem sodelujočim —
vsa čast!

A.G.

Skof Pevec na obisku pri starih

Po programu bodo Vadenalovi fantje igrali za ples.

Vstopnice za omenjeno prireditve so v predprodaji pri vseh članih Zarje, lahko si jih nabavite pri Tony's Polka Village na 185. cesti, v trgovini Tivoli, v Slovenskem Narodnem domu na St. Clair; cena je ista kot lani; \$10 po osebi.

Na žalost moram poročati, da nas je zelo prizadela vest, da je našega vneta ga pred sednika Andyja Turkmana dne 2. februarja zadela kap; zdravi se v bolnišnici, zdravje se polagoma izboljšuje; vsi mu od srca želimo, da bi kmalu okrevail in da bi se mu moči povrnilc. Zelo se bo razveselil bodrilnih kartic; naslov: Andy Turkman, c/o Euclid General Hospital, 101 E. 185 St., Euclid, Ohio 44119.

V imenu Andyja in vseh Zarjanov vljudno vabim vse, ki ljubijo pristno in lepo slovensko petje, da pridejo in pomagajo v naši družbi proslaviti pričetek pomladi; to je naš tradicionalni "Spring Frolic" ali pomladansko veselje. Ni treba posebej pripominjati, da bo večerja izvrstna, program bo zanimiv, ob veselih zvokih se boste vsi prijetno vrteli.

Nasvidenje v soboto, 26.
marca, v SDD v Euclidu!

Jennie Fatur

Od lani je za 80 odstotkov naraslo število ljudi, ki so prosili za politično zatočišče v Svici. Leta 1982 je bilo 7.135 prošelj, medtem ko jih je bilo leto poprej 4.226. Lani so dali zatočišče le 1907 ljudem. Od Evropejcev je prosilo za zatočišče največ Turkov, za njimi Čehoslovakov, Romunov, Poljakov in Madžarov.

Z Blžnjega vzhoda je prispelo največ prošenj iz Irana, Iraka in Afganistana. Med drugo svetovno vojno je dala Svica zatočišče 300.000 beguncem, po vojni pa le 55.000.

Se ena zanimivost: od 6,3 milijona prebivalcev je v Svici 900.000 tujcev, njih število je enako že od leta 1970.

Znana japonska družba za izdelovanje filmov in fotomateriala Fuji, druga svoje vrste na svetu, napoveduje ostro konkurenco svojemu glavnemu tekmecu, amerškemu Kodaku. Na trg namreč pošilja novo vrsto barvnega negativnega filma, katerega slika bo za 100 odstotkov ostrejša, barve pa mnogo kvalitetnejše. Film se imenuje HR (visoka ostrina).

Da bo tekma huda, lahko sklepamo po ceni novega izdelka: stane enako kot standardni filmi.

Sporočajte osebne in krajevne novice!

CLEVELAND, O. — Preteklo sredo, 2. marca tl., je obiskal kuhinjo za ostarele (Goodrich-Gannet Center) na oglu E. 55. ceste in St. Clair avenije naš clevelandski krajevni škof dr. Edward Pevec. Prišel je okrog enajste ure dopoldne v spremstvu ge. Jožefine Bilicic, članice našega posvetovalnega odbora (Senior Advisory Council). Med nami je potem ostal skoraj do druge ure popoldne. Tako je z nami tudi obedoval, kakor vsak drugi izmed nas. On je vzel v roke tudi pladenj in se v vrsti z drugimi bližal kuhinjskemu okencu, kjer je dobil kakor vsak drugi izmed nas kosilo.

Ob prihodu v našo obednico ga je lepo pozdravila ga. Peggy Condon, upravnica naše kuhinje za stare in onemogle, na kar je naš častni gost prevzvišeni škof šel od mize do mize in se z vsakim odnose vsako od nas rokoval in se kratko pogovarjal. On je bil tudi tisti, ki je tisti dan opravil skupaj z nami molitev pred jedjo. Na vsakega izmed nas je napravil izredno prijeten vtis. Skrajno je ljubezniv in prijazen gospod. Z mnogimi izmed nas se je bil že od prej poznal, z drugimi pa se je seznanil ob tej priložnosti.

Ko smo se poslavljali od njega, smo se mu priporočali v molitev in ga prosili, naj še kdaj pride med nas. Obljubil je eno in drugo. Hvala mu za obisk in kmalu spet na svidenje!

J. S.

EUCLID, Ohio — V širšem Clevelandu in okolici se vrstijo prireditve, kar je seveda zelo razveseljivo, saj je to najboljši dokaz, da pevci in pevke vneto gojijo slovensko kulturo in nadaljujejo tradicije. Kar težko se je uvrstiti v koledar prireditev, da ne škodujemo drug drugemu.

Pevski zbor Zarja vsako leto pripravi pomladansko prireditev, ki je nekaj pozdrav pomladi. Letošnja prireditev bo v soboto, 26. marca, v SDD na Recherjevi ulici v Euclidu.

Najbli smo obe dvorani za to priliko; v spodnji dvorani bomo od petih do sedmih zvečer servirali okusno večerjo, ob pol osmih bo na odru v zgornji dvorani začetek programa, ki bo vključeval znane domače ljudske pesmi. Povabili bomo občinstvo, da se pridruži petju, skupno bomo zapeli pesmi, ki so jih peli že naši starši in stari starši in so vedno znova priljubljene.

Vsak obiskovalec prireditve
bo ob vhodu prejel seznam

cijo po drugi svetovni vojni je bila teološka fakulteta, kateri je bilo pridruženo semenišče, najprej v Italiji, nato v Argentini v Adregue. Od tedaj je izšlo 50 slovenskih duhovnikov v 15 letih, delujejo med slovenskimi izseljenci po svetu ter po škofijah v Južni Ameriki.

V Argentni je ostal do nekaj let nazaj še Rožmanov zavod za srednješolce, njemu ob strani Baragov zavod, ki ga v Lanusu vodijo lazaristi. Oba sta imela namen skrbeti za duhovniški naraščaj in za katoliške laične izobražence. Ko so se starši gospodarsko opomogli, so čim več svojim otrokom omogočili študij na argentinskih srednjih in visokih šolah, da mnogi od njih že zavzemajo vidna mesta v argentinskem življenju.

Pripravek Cerkve k ohranitvi verske in narodne zavesti naših naseljencev v Argentini je bistven. Že v skupini po prvi svetovni vojni so duhovniki odločilno vplivali pri razvoju verskega in narodnega življenja, kar se je pokazalo ob oddaljitvi med verniki in duhovnikom ob drugi svetovni vojni, ko je kljub številnim kulturnim in socialnim središčem zelo opešalo kulturno življenje in se prav v skupini "staronaseljencev" ni obnovilo do današnjega dne.

Uvidevnost argentinske Cerkve, ko so škofje sprejeli toliko slovenskih duhovnikov ter jim omogočili delovanje med rojaki, je odločilno vplivalo na versko in narodno ohranitev skupine, ki je prišla v državo po drugi svetovni vojni. Posebno je treba omeniti uvidevnost že imenovanega nadškofa v Buenos Airesu, ki je svetoval župniku sv. Julije Romanu Figallu, naj odstopi nekaj župnijskih prostorov za prvo slovensko versko, kulturno in socialno središče.

Te prostore smo uporabljali do zgraditve lastnih prostorov v Buenos Airesu, ki jih označujemo s skupnim imenom Slovenska hiša. To so rojaki zgradili prav na pobudo slovenskih dušnih pastirjev ter tako ustvarili trdnjavo središče in oporo vsega slovenskega udejstvovanja v Argentini. Ustanove in krajevske organizacije sicer delujejo povsem samostojno, toda brez tega središča bi jim manjkalo mnogo moralne opore.

Slovenski duhovnik v Argentini je užival zaupanje rojakov v prvih kritičnih letih. Zaradi posebnega pojmovanja tega življenja in duhovnika Argentini je bil duhovnik tudi tisti, ki je našel in ohranil stike z argentinskimi verniki ter tudi civilnimi oblastmi ter tako zagotovil varnost razvoju slovenskega življenja. Ob slovenskih duhovnikih so se začeli šolski tečaji pobude za gradnjo in

ohranitev krajevnih domov. Najmočnejša opora narodni ohranitvi so poleg kulturnih posebej verske manifestacije, kjer se zbere največ ljudi: vsakoletna romanja, osrednja obhajanja verskih praznikov v slovenskem jeziku ter skupne šolske proslave. S svojo Vincencijevo konferenco za Slovence skrbi Cerkev tudi za rojake, ki so zapuščeni ali zaradi gospodarske stiske v družini navezani na pomoč skupnosti.

Za oskrbo oslabilih in o-
tarelih sta med nami dva do-
mova: Na iniciativo bivših
borcev se je zgradilo "Zave-
tišče škofa dr. Gregorija Rož-
mana" v San Justu, ki ima
sedaj prostora za 13 oseb, ima
pa še možnost zidave. Lazari-
sti pa so v Slovenski vasi
zgradili "Dom sv. Vincenci-
ja", ki ga oskrbujejo Mariji-
ne sestre pod njihovim vod-
stvom. V njem je zaenkrat
23 ostarelih rojakov, ko bo
zavetišče dozidano, bo pa pro-
stora za 50.

Prikaz, koliko prispeva Cerkev k razvoju in ohranitvi slovenskega življa v Argentini, ne bi bil popoln, če ne bi omenili vloge katoliških laikov pri teh prizadevanjih. Njihovo nesebično zavzetost pri delu za slovensko skupnost moramo oceniti kot vzoren izraz globoke vernosti.

Kot odločilen korak k ohranitvi slovenskega življenja v Argentini je dovršilo l. 1974 slovensko dušno pastirstvo zgraditev osrednje slovenske cerkve Marije Pomagaj ob Slovenski hiši v Buenos Airesu. Ta je poleg že zgrajene cerkve Marije Kraljice v Lanusu druga slovenska cerkev v tej deželi.

Za izseljensko vprašanje skupaj s turizmom je v okviru argentinske škofovske konference postavljena skupina štirih škofov, katerim predseduje škof iz Mar del Plata msgr. Romulo Garcia, hkrati z njim so še škofje msgr. Rodolfo Bufano iz San Justa, msgr. Miguel A. Aleman, škof iz Rio Gallegos, ter msgr. Miguel E. Hesayne, škof iz Viedme. Ob tej komisiji je organiziran Argentinski katoliški izseljenski odbor, v katerem je že 32 let član tudi delegat slovenske skupnosti msgr. A. Orehar.

Nekajkrat na leto se sestanejo delegati dušnih pastirjev posameznih narodnostnih skupin in škofijski delegati argentinskih škofij za obravnavanje pastoralnih problemov izseljenstva, posebej še za organizacijo izseljenskega dneva, ki ga bomo odslej praznovali skupaj z državno vsakoletno izseljensko proslavo 4. septembra. Cerkvena nabirka v korist izseljenskega dnevu pa ostane še vedno na 1. adventno nedeljo.

Anton Orehar

Ob dvajseti obletnici ustanovitve dežele Furlanije-Juljske krajine

GORICA, It.—Letos poteka dvajset let od ustanovitve samostojne dežele Furlanije-Juljske krajine. Zato je umestno, da se tu nekoliko zaustavimo ob njeni zgodovini in ob samem pomenu deželne avtonomije. Podelitev avtonomije naši deželi je že ob njenem nastanku vzbudila veliko upov in pričakovanj, zato je prav, da jih tu vsaj bežno obletimo. So se ti upi uresničili? So se pričakovanja izpolnila? Kaj čaka deželo v naslednjih letih, skoraj na pragu novega tisočletja?

Znano je, da je italijanska republika začrtala v svoji ustavi potrebo oz. nalogo za ustanovitev dežel. To pa zato, da bi državo, ki je bila tradicionalno centralistična (kot vse latinske države!), nekoliko decentralizirala. Že ustava pa je dežele (19 po številu) razdelila med one s posebnim in one z rednim statutom. Prvih je pet: Sicilija, Dolina Aosta, Tridentinska-Južna Tirolska (Gornje Poadižje) in Furlanija-Juljska krajina (Benečija).

Vidi se, da je hotela s tem dati otoškim oz. obmejnim deželam nek poseben "status", hotela je dati njim neko določeno mero avtonomije. Prve štiri so bile usta-

novljene že v prvih povojnih letih, medtem ko je naša čakala do leta 1963, ko je italijanski parlament 31. januarja izglasoval ustavni zakon o ustanovitvi naše dežele. Zakaj pa tako pozno?

Gotovo je tu igralo svojo vlogo več dejavnikov. Bili so to tako mednarodnega kot notranjopolitičnega značaja. Med prve nedvomno sodi problem Svobodnega tržškega ozemlja, ki se je rešil šele leta 1954 s podpisom Londonskega memoranduma in sporazuma med Italijo in Jugoslavijo s priključitvijo dveh con, A Italiji in B Jugoslaviji. Ta rešitev pa je bila še ne popolnoma zaključena in juridično zadovoljiva. Šlo je še vedno za vprašanje zlasti bivše cone B in italijanskih zahtev po njej. To je šele leta 1975 rešil Osimski sporazum.

Notranjih dejavnikov je bilo tudi več. Med njimi prav zahteva italijanskih nacionalističnih sil in zadeva slovenske manjšine. Tako je prišlo celo v ustavi do prehodnega določila, ki je zaenkrat zavleklo ustanovitev samostojne dežele, čeprav je zahtevalo vseeno zaščito manjšin. V deseti prehodni normi ustave je zapisano, da se deželi Furlaniji-J.K. zaenkrat

priznajo le splošna določila za ostale dežele, pri čemer pa je treba spoštovati načelo o zaščiti manjšin.

Ustanovitev nove dežele

Tako je potem počasi le prišlo do ustanovitve naše avtonomne dežele. V obeh domovih parlamenta je več let tekla dolga debata o osnutkih statuta, saj so posamezne velike stranke predlagale svoje osnutke. Bilo je tudi veliko debat o manjšinskem problemu, same slovenske politične sile so tudi poslale svoje zadevne predloge (o tem kasneje).

Znano je tudi, da so bile že v ustavodajni skupščini hitro po vojni med razpravo o novi ustavi velike debate o pomenu dežele s posebnim statutom. Razni vplivni parlamentarci so že takrat posebej poudarjali prisotnost slovenske manjšine kot enega glavnih razlogov za ustanovitev dežele s posebno avtonomijo (kot je npr. obveljalo za Dolino Aosto in Južno Tirolsko). To so predlagale, resnici na ljubo, levičarske stranke, medtem ko druge niso hotele o tem nič slišati.

Zelo huda je bila na sploh opozicija, posebno pa nova-fašistov. Na koncu je prišlo do izglasovanja statuta, ki ga sestavlja 70 členov in daje deželi določene pristojnosti, ki pa v marsičem ne prese-gajo onih od dežel z rednim statutom, ki so bile ustanovljene kasneje.

Že kmalu po ustanovitvi dežele pa je prišlo do prvih konfliktov med deželo in državo. Slednja ima namreč zadnjo besedo pri odobritvi deželnih zakonov, kar seveda močno omejuje pravo zakonodajno avtonomijo dežele. Ustavno sodišče je večkrat poseglo vmes tudi kar zadeva problematiko slovenske manjšine. V glavnem je deželi osporavalo vsako pristojnost, češ da je to zadeva osrednje vlade oz. parlamenta.

Dežela in Slovenci

Že republiška ustava narekuje v svojem šestem členu, da "republika štiti s posebnimi določili jezikovne manjšine". To je torej prvo in najvišje načelo, ki obvezuje državo, da zaščiti svoje narodne in jezikovne manjšine. Zato je bilo pričakovati, da bo prav deželna ureditev to upoštevala in v svoj statut zajela vprašanje manjšinske zaščite (saj je podobno naredila za francosko in nemško manjšino v Dolini Aosti in na Tirolskem).

Pa temu ni bilo tako. Edino, kar je o tem v našem dežel-nem statutu, je člen 3, ki pravi: "V deželi je zajamčena enakost pravic in ravnanja z vsemi državljani, kakršna koli naj bo jezikovna skupina, ki ji pripadajo, z

zaščito njih etničnih in kulturnih značilnosti." To pa je tudi vse! Gotovo je temu botrovala tudi prisotnost furlanske jezikovne etnične skupnosti, za katero ni bil še čas razpravljanja, pa seveda tudi absolutno pomanjkanje politične volje za resno obravnavanje slovenskega problema. Kaj potem?

Dežela je začela s svojim zakonodajnim delom. Slovenski izvoljeni predstavniki v deželni skupščini, zlasti svetovalci Slovenske skupnosti, so vedno odločno iznašali zahteve in predloge za večjo vlogo dežele pri našem vprašanju. V začetku je bilo zelo težko. Deželna zakonodaja sploh ni smela uporabljati izraza "Slovenec", ampak le "nosilci posebnih interesov", sicer bi država zakone zavrnila! Taka je bila zaslepljenost državnih forumov in osrednje vlade!

(Dalje prihodnjič)

Novi grobovi

Frances Ann Svete

Umrli je Frances Ann Svete, sestra Jeanne ter že pok. Mary Strauss, Louisa in Josepha, teta in prateta, zaposlena pri American Greeting Card Co. več kot 30 let, faranka pri Sv. Vidu in članica ADZ. Pogreb bo iz pogrebnega zavoda Zak-Cosic na 28890 Chardon Road (vzhodno od Bishop Rd.) v četrti, 10. marca, v cerkev sv. Vida ob 10. dopoldne, od tam na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo jutri, v sredo, zvečer od 6. do 9.

Joseph F. Hocevar

V nedeljo, 6. marca, je v Charity bolnišnici umrl Joseph F. Hocevar, mož Frances T. (Terry), roj. Vidervol, oče s. Rosemary Hocevar OSU, Lawrencea J., Thomasa P., Joann M. in Kathleen M. (N.J.), sin Josepha in Frances, roj. Trtnik (oba že pok.), brat Louise Rettger (Mantua, O.), Rose Jeram (Ashtabula, O.) ter že pok. Augustine Perhavec in Franka, član Društva Martha Washington št. 38 ADZ in ustanovni član SNPJ društva Spartans. Pogreb bo iz pogrebnega zavoda Zak na 6016 St. Clair Ave. jutri, v sredo, v cerkev Brezmadežnega Spočetja ob 10. dopoldne, od tam na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes, v torek, popoldne od 2. do 4. in zvečer od 7. do 9.

Marcella Medves

V petek, 4. marca, je v St. Vincent bolnišnici po dolgi bolezni umrla 78 let stara Marcella Medves z 1012 E. 63. ceste, rojena Gosgnach v mestu Udine, Italija, od koder je prišla v ZDA l. 1925, vdova po l. 1948 umrlem možu Tilliu, mati Richarda, Franka in Florence Faraone, 5-krat stara mati, sestra Bernadette in Simone, zaposlena pri Lamson Sessions Co. 20 let,

vse do svoje upokojitve l. 1971, članica Oltarnega društva pri Sv. Vidu in SNPJ. Pogreb je bil iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152. cesti včeraj, v ponedeljek, ob 10. dopoldne na Kalvarijo.

Anthony J. Smolic

V nedeljo, 6. marca, je v Veterans bolnišnici v Brecksvillu po dolgi bolezni umrl 56 let stari Anthony J. Smolic s 700 E. 157. ceste, rojen v Clevelandu, sin Josepha (pok.) in Elizabeth, roj. Vidmar, Smolic, brat Josepha in Betty Novak (pok.), 6-krat stric, veteran druge svetovne vojne, zaposlen pri Conrail v Collinwoodu 25 let, doklet ga ni bolezen prisilila, da je šel v pokoj, član SNPJ št. 142 in American Legion št. 999. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152. cesti jutri, v sredo, ob 8.15 zjutraj, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9. Na mrtvaškem odru bo danes, v torek, popoldne od 2. do 5. in zvečer od 7. do 9.

MALI OGLASI

BRICK RANCH Euclid exclusive 3 bdrm home. Formal dining room, very large kitchen, W.B. fireplace, huge rec room. Secluded big lot. Prime location. Price greatly reduced. \$76,500.

BRICK 6 SUITER and 1 store, on St. Clair & E. 64 St. area. Excellent condition. Great investment. \$60,000.

Cameo Realty 261-3900

Ask for Anton Matic 531-6787 (FX)

FOR RENT

Upstairs. E. 158 St., off Waterloo. \$200 a month. Call 486-7213 after 7 p.m.

FOR RENT

Three room apt. with bath. 1148 E. 63 St. (18-21)

Live-In Housekeeper

Good salary and good accommodations. Call 486-7773 daytime and 464-8971 after 7 p.m. (18-19)

T.K. General Contractors

We do all carpentry, painting, wall covering, electrical, plumbing, carpeting, roofing, and driveway jobs. TONY KRISTAVNIK Owner 831-6430 (X)

FOR SALE

Kitchen, bedroom dining room & living room furniture and appliances. 889 E. 75 St. Tel. 881-7211. (17-20)

T. MARK & ASSOCIATES

Income Tax and Accounting Services 656-2739

Timothy M. Petric, Public Accountant (X)

Odkrivanje niti v svetovni zločin

(Nadaljevanje z 2. strani)

morilec uglednega časnikarja, skrivnostno iz turške ječe pobegli terorist, nemoteno živel v glavnem bolgarskem mestu Sofiji in od tam svobodno potoval po Zapadni Evropi s polnim žepom denarja, dobljenega iz skrivnih virov. Kdor bi dejal, da bolgarske tajne policije zanj ni vedela, bi ga bilo treba proglasiti za tepca. Nedokazano pa je do sedaj vprašanje, ali je bila ta policija zapletena v načrt za umor papeža Janeza Pavla II., ki je poljskega rodu in se živo zanima za dogodke v svoji domovini.

Če je bolgarska Čeka sodelovala pri načrtu za umor svetega očeta in bi kdo trdil, da je to delala na svojo roko, ne pa na odredbo Moskve, bi ga morali proglasiti za super-tepca. Kdor ima namreč le nekaj pojma o inteligenčni službi in o tajni policijski mreži komunističnega vzhodnega bloka, ne more in ne sme prav nič dvomiti, da drži informativna nit iz Bolgarije, najzvestejšega in najbolj pokornega zaveznika Sovjetije, naravnost v Kremelj. Tam so domneva, da bo mo-goče odkriti voz.

Dejstvo, da je v času, ko so se opisani dogodki razvijali in so padli strelji na papeža, vodil sovjetsko tajno policijo K.G.B. tovariš Juri Andropov, sedaj vrhovni diktator Sovjetske zveze, celotno zadevo močno komplicira. Svetovno javno mnenje je obšel hud tresljaj ob misli, da bi utegnil sum pasti na samega Andropova, tedanjega šefa KGB. Posledice bi mogle postati nevarne za sam mir na svetu, ker se ne more vedeti, kako bi reagiral mož s svojim prstom na petelinu atomskega orožja. Zato je razumljiva opreznost druge atomske velesile — Amerike —, katera se uradno vzdržuje vsakega zapleta v to afero.

S tem pa ni rečno, da se preiskave do dokončnega vira tega svetovnega zločina ne bodo nadaljevale in ga — verjetno — našle. Šle pa bodo, in morajo iti, po kanalih, ki ne bodo ogrožali razmerja med USA in ZSSR in ne svetovnega miru. En tak kanal so zasebne obveščevalne ustanove, kot so časopisi, zlasti pa informativne mreže raznih televizijskih postaj. Omenili smo že ameriško televizijsko ustanovo NBC. Ta se je že zdavnaj vključila med tiste medije, ki stvar zasledujejo in raziskujejo. Je že dobila od sovjetskega zunanega ministrstva opozorilo, naj preneha, a šef NBC News, Reuven Frank je odgovoril: "Mi vztrajamo pri svojem opisu. Zaupamo svojim virom. Bil je odgovornosti poln žurnalizem". Ves proces pojde naprej, dokler se ne odkrije vsa resnica.

L. P.

Kanadska Domovina

Iz slovenskega Toronta

OPOZORILO "TEMU SVETU"

Mogoče ne bodo odveč in bodo v duhu te postne dobe, v kateri živimo, nasledne misli.

"Ta svet misli, da vse ve, pa ne ve ničesar.

Misli, da vse razume, pa ne razume ničesar.

Misli, da more vse povedati, pa je vse, kar reče, neumnost.

Misli, da more vse razložiti, pa ne razloži ničesar.

Dim in veter prihaja iz njegovih ust, kar ustvarja zmedo in zaskrbljenost.

Zapovedi so pa v zapostavljanju in v pozabljenju ignorirane.

Vendar so pa še vedno veljavne in bodo veljavne ostale do konca dni.

Nečimurnost sveta nima meja.

Ker pozablja Boga, se vda brezskrbnemu uživanju, ki mu bo v pogubo.

Bog pa na svet ni pozabil; razblinil bo njegov napuh.

Iz knjige MESSAGE

"AMERISKA DOMOVINA"

Ime "Ameriška Domovina" zveni tako domače, prijetno slovensko, nič vsiljivo, nič napadalno, nič prevzetno, prav po naše se prilze ušesu in srcu. Če rečemo, da je "Ameriška Domovina" slovenski časopis na severno-amerškem kontinentu, še nismo povedali vsega, nismo zadeli bistva.

"Ameriška Domovina" je kakor velika okrogla miza, pogrnjena s prtom v treh barvah-beli, modri, rdeči. Na tej mizi stoji križ. Čez pa je razprta mavrica svobode. Za to mizo sedajo in morejo sedati vsi, ki ljubijo naše barve in vse, kar te barve predstavljajo, sedajo oni, ki se priklanjajo križu in ki prisegajo na svobodo pod kanadsko in ameriško zastavo. K tej mizi sedajo in morejo sedati ljudje z univerzitetno izobrazbo in službo, ljudje iz velikega businessa, iz pisarn in uradov, iz tovarn in rudnikov, s polj in obrtniških delavnic. Vsakdo lahko dobi sedež pri tej mizi. Na tej mizi se zbirajo dopisi iz Lethbridge-a v Alberti, uvodniki iz New Yorka, pisma iz Washingtona, poročila iz slov. Toronta, obvestila in komentarji iz Clevelanda, dopisi iz Chicaga in Milwaukeeja ter Montreala in še in še.

Ob tej okrogli mizi se dejansko zbirajo različne novice in misli ter težnje in želje, ki pa pred omenjenimi simboli slovenstva, krščanstva in svobode zgubijo vse ostrine in vso napadalnost in se izoblikujejo v en glas, v enoten glas slovenskih svobodnjakov, ki ga potem "Ameriška Domovina" ponese po vsem še svobodnem svetu, kjerkoli se skozi življenje preriva slovenska kri. V misijonskih deželah jo berejo, v avstralskih naselbinah, jo berejo, v južno Ameriko in Evropo zahaja in celo v Sloveniji jo nekateri berejo. Povsod dviga, informira, poučuje in prinaša novega goriva slovenskim plamenom in pušča za seboj utrjeno za-

vest slovenstva.

Tako postaja "Ameriška Domovina" svetovna vez slovenstva, ki povezuje raztresene ude v eno slovensko družino, v družino "Ameriške Domovine". In kako prijetno mora to dejstvo vplivati na zavest slovenstvu še zvestih rojakov doma, ko vidijo, da tej slovenski družini v morju tujstva se bije slovensko srce, da se ta slovenska družina svobodno izraža ter prosto po lastni inicijativi ustvarja in ohranja narodno dediščino in z njo seznanja širni svet.

"Ameriška Domovina" je torej glas in vez slovenske svobode izhajajoč z velike okrogle mize in ustvarjajoč "SLOVENIJO V SVETU".

Za tak list pa ni dovolj, da ima za vse dobro vnetega lastnika; tudi ni dovolj nov, moderen stroj, ki lepše tiska; niti ni dovolj odličen urednik in urejena uprava; tudi vse to skupaj je premalo. Glavna je VOLJA SLOVENCEV v Kanadi in Ameriki IMETI TAK ČASOPIS! Kjer je volja, tam je pot, kjer je volja, tam so sredstva in lastnik in urednik in uprava morejo uspešno delovati.

Ustvarjanju te in take volje naj služijo prireditve, kot je bila sobotna v Clevelandu. Še verujemo, da živi svobodno slovenstvo, a prebujenja zdaj so časi! "Ameriška Domovina", čaka te še velika naloga v bodočnosti. Na delo, z božjo pomočjo!

II. ZBOROVANJE ŽUPNIJSKEGA OBČESTVA PRI MARIJI POMAGAJ

Vodstvo župnije Marije Pomagaj je s pomočjo župnijskega pastoralnega sveta povabilo župljane na drugo zborovanje (prvo je bilo pred dvema leti), ki je bilo v nedeljo, 20. februarja 1983. Zadržalo se je v cerkvi ob 3h popoldne z molitvijo križevega pota. Tako so z mislijo na križ in rane in trpljenje in smrt Odrešenika, verniki opravili prvo točko zborovanja.

Vabilo na koncert

"FANTJE NA VASI" TORONTO — CLEVELAND, vabimo na spomladanski koncert, ki bo na Cvetno soboto, 26. marca 1983, ob 7.30 uri zvečer, v dvorani Marije Brezmadežne na 739 Brown's Line v Torontu.

Sledila je druga v dvorani, kjer je ob veliki mizi v ospredju zavzelo prostore 20 članov in članic Ž.P.S. Program je spretno vodila in napovedovala točke ga. Agata Žoldoš. S pozdravom vsem je prešla na poročila, ko je 12 predstavnikov župnijskih organizacij govorilo o delu teh.

1. Za Slovensko šolo je poročal ravnatelj g. Vilko Čekuta. V izbranih besedah je opisal pomen šole, ki otroka oblikuje in človeka končno spremlja do groba. Pred desetletji je v slovenski šoli mrgolelo otrok. Temu pa danes ni več tako. Lani je bilo vpisanih še 52, letos pa 58 učencev, ki od meseca oktobra do maja prihajajo k slovenskemu pouku. Otroci tudi izdajajo svoj listič "Rast", ki ga sami pišejo.

2. S skavti se ukvarja g. L. Jakopin. Zbira jih v sobotah po slovenski šoli. Trenutno ima še tri sovoditelje in vsi imajo na skrbi 15 skavtov, med katerimi jih je osem še volčičev. Njihova delavnost je v športu, taborenju in v drugih majhnih delavnostih, ki jih vključujejo v slovensko skupnost.

3. Gospodične Šircelj, Škulj in Žejen so lani začele z zabavno uro za male otroke. Učijo jih igranja, petja, medsebojnega obnašanja in potrebe bližnjemu.

4. Bolj močna organizacija je Mladinski klub. Predseduje mu gđc. Martina Erjavec. Člani kluba skrbijo za mesečno mladinsko mašo, za kavo v dvorani po nedeljskih mašah, za filmske predstave, za duhovne obnove mladine in podobno. Grede tudi skupaj na smučanje in na silvestrovanje, kamor pride do 500 mladih.

5. Gđc. Flegar je poročala, da v fari deluje tudi Marijina družba za dekleta.

6. G. J. Kvas je govoril o delu Vincencijeve konference. Člani obiskujejo bolnike in podpirajo potrebne. Sredstev v ta namen ne manjka, potreb tudi ne, le delavcev je premalo.

7. Zelo delavna organizacija v fari je Baragov Misijonski Krožek. Poročal je predsednik g. Janez Marentič. Krožek ima sestanke vsak prvi četrtek v mesecu. Na sestankih člani najprej molijo desetko rožnega venca, poslušajo duhovno misel, berejo pisma misijonarjev, sprejmejo poročilo blagajnika in odločajo o podporah, ki naj se pošljejo v misijone. Vsak župljan ima možnost,

da pristopi.

8. Poročilo finančnega podborja je podal g. župnik. Povedal je, da so podrli hišo poleg cerkve, da bo večji prostor za parkališče; osvetlili so ta prostor; v cerkvi so napeljali nove ventilatorje; kupili so nove mize in prebarvali klopi v cerkvi. Priredili so tudi dva banketa, ki sta bila dobro obiskana.

9. Gospa Hočevar je povedala, da predstavlja farno pri škofijskem odboru za prizade.

10. Cerkevni pevski zbor. "Njegove sadove slišite", je povdaril poročevalec g. Dušan Klemenčič. Klical je po novih pevskih močeh in prosil, naj bi ljudje vzeli cerkevno petje kot del bogoslužja. Pesem je molitev, in če bo pesem utihnila, bo umrla tudi vera v srcih.

11. Katoliška ženska Liga je pa brez dvoma najmočnejša in najbolj delavna organizacija v župniji Marije Pomagaj. Ima mesečne sestanke, skrbi za duhovno plat ne samo članic, ampak tudi župljanov, je aktivna v dvorani in kuhinji, pelje žene in dekleta na romanje, skrbi za butarice na cvetno nedeljo in je vedno pripravljena pomagati tako z navzočnostjo, z darovi, z delom in z molitvijo. O vsem tem je lepo poročala ga. Anica Mikolič.

12. Da bo slika popolna, je treba omeniti še "Škrjančka", to je mladinski pevski zbor, ki ga vodi in vadi g. Drago Ložar od sv. Katarine.

Ko je bilo poročanje o organizacijski delavnosti izčrpano, je stopil pred mikrofona g. F. Habjan, predsednik Ž.P.S. On je v svojem referatu poskusil analizirati skoraj 30-letno življenje in delovanje Marije Pomagaj. Nakazal je na kratko sedanje

stanje, ki naj pokaže ali vsaj nakaže, kako bo v bodoče. Tudi g. župnik Ivan Plazar je imel podoben, a zelo razsežen referat.

Iz obeh poročil bi se dalo sklepati, da slovenska prafara v Kanadi ne raste. Kažejo se problemi, ki to nerast povzročajo. O njih je treba razmišljati in jih reševati. Zakaj n. pr. dekle, katere starši so v župniji zelo delavni in tudi sama poučuje verouk, a ne hodi ob nedeljah k slovenskim mašam? Zakaj je čedalje več obrobnihi faranov, ki se poročijo v tej župniji, a ji pozneje ne pripadajo, ki dajo krstiti otroka v slov. cerkvi, a se ji, potem oddaljijo, ki jo obiščejo za Veliko noč in na sveti večer samo in podobno. Ko bosta referata objavljena, se bomo k njuni vsebini še povrnili.

O liturgičnem delovanju je poročal v F. Pajk. To delovanje se nanaša na laično pomoč pri obredih v cerkvi: Kdo bo bral berila, nosil darove, pobiral po cerkvi, delal red in sprejemal ljudi.

Ko so govorniki pri glavni mizi opravili svoje delo, je voditeljica zborovanja dala besedo ljudem v dvorani. Bilo je nekaj vprašanj, nekaj predlogov, a samo glede ne bistvenih stvari. Debata ni prav nič posegla v bistvo farnega življenja in ni prav nič prispevala k reševanju problemov, ki se stavljajo na pot farni bodočnosti. Zgledalo je, da so bili ljudje na to premalo pripravljeni.

Ura je bila že pozna, ko je bil program izčrpan. V akcijo so stopile članice KŽLige in so postregle s prigrizkom, čajem in kavo. Ob dobri volji se je razgovor nadaljeval in postal celo še bolj živahen in verjetno še bolj odkrit. Bil je lep in koristen nedeljski popoldan. Le škoda, da jih je bilo toliko odsotnih, ker niso "utegnili" priti; kakor je že v sv. pismu zapisano.

Por.

NA ROBU

Budget

Budget, ki ga je za prihodnje leto predložil Reagan, bo znašal 848 bilijonov dolarjev. Ali veste, koliko je to? Recimo, da bi potrošili od Kristusovega rojstva vsak dan en milijon dolarjev, bi nam danes še vedno ostalo 127 bilijonov.

Če bi 848 bilijonov položili po dolarjih v vrsto, bi bila ta vrsta dolga 80 milijonov milj in bi segla v vsemirju skoraj do sonca.

In z njimi bi mogli tlakovati več kot eno miljo široko cesto od New Yorka do San Francisca.

In da bi se pri tej ogromni

vsoti ne dalo nekaj bilijonov prihraniti?

Kontrola nad Sovjeti

Generali trdijo, da ne morejo kontrolirati, ali se Sovjeti držijo dogovorov o atomskem oboroževanju ali ne.

G. George Zabelka, ki je bil vojaški kaplan tistih katoliških vojakov, ki so bombardirali Hirošimo, pa je nedavno v Washingtonu odkril, da so fotografije naših satelitov tako točne, da moreš z njih čitati tablice na avtomobilih, parkiranih na ulicah v Moskvi.

Dr. Z. Kalan

KOLENDAR

društvenih prireditev

12. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi pomladanski koncert z večerjo v Slovenskem domu na St. Clair Ave. Igrajo Veseli Slovenci.
12. — Klub slovenskih upokojencev na Waterloo Rd. priredi večerjo s plesom ob praznovanju 20-letnice svojega obstoja. Prireditev bo v SDD na Waterloo Rd.
19. — Pevski zbor Jadran priredi koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Začetek ob 7. zv. Po koncertu ples in zabava.
20. — Društvo Najsvetejšega Imena pri Sv. Vidu priredi vsakoletni zajtrk s klobasami in omletami (pancakes and sausages) v farni dvorani sv. Vida, od 8. zjutraj do 1. popoldne.
20. — Federacija slovenskih narodnih domov priredi vsakoletni "mož in žena leta" banket v Slov. narodnem domu na St. Clair Ave. Serviranje ob 3. popoldne.
26. — Slovensko-ameriški Primorski klub priredi večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Igrajo Veseli Slovenci.
26. — Torontski "Fantje na vasi" prirejajo koncert v farni dvorani Brezmadežne na Brown's Line cesti, Toronto. Začetek ob 7.30 zvečer. Sodelujejo "Fantje na vasi" iz Clevelanda.
26. in 27. — Balinarski klub na Waterloo Rd. priredi balinarsko tekmovanje. Vpisnina za ekipo je \$30. Prva nagrada bo \$300. Zadnji rok za prijavo je 15. marca.
- APRIL**
9. — Tabor DSPB Cleveland priredi svoj pomladanski družabni večer. Za zabavo in ples igra orkester Veseli Slovenci.
10. — Zveza oltarnih društev priredi kosilo za pomoč mesečniku Ave Maria. Kosilo bo v avditoriju pri Sv. Vidu, serviranje bo od 11.30 dop. do 2. pop.
16. — Pevski zbor Korotan priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Začetek ob 7.30 zvečer.
17. — Klub slovenskih upokojencev na St. Clair Ave. priredi kosilo in ples v SND na St. Clairju. Serviranje od 1. do 3. popoldne.
23. — Pevsko društvo Planina priredi koncert v Slovenskem domu na Maple Hts. Začetek ob 7. zvečer. Za ples igra Eddie Buehner orkester.
30. — Slovenian National Art Guild priredi večerjo s plesom ob 10. obletnici svojega obstoja v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 30., 1. maja — Slovenski folkločni inštitut v Ameriki priredi samostojni folklorni program v novo preurejenem gledališču Ohio Theater na Playhouse Square v središču Clevelanda.
- MAJ**
7. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi Materinsko proslavo v farni dvorani. Pričetek ob 7. uri zvečer.
8. — Ženski odsek SNPJ farne na Heath Rd. priredi kosilo s piknikom.
15. — S.K.D. Triglav Milwaukee, Wis. priredi materinsko proslavo v Parku. Začetek ob 2. popoldne.
21. — Mladi harmonikarji prirede koncert v avditoriju pri Sv. Vidu. Začetek ob 7.30 zvečer. Za ples igra ansambel Jasmin.
29. — Društvo SPB Cleveland obhaja Slovenski spominski dan za žrtve vojne in revolucije s sv. mašo pri Lurški votlini na Providence Heights, Chardon Rd.
30. — S.K.D. Triglav Milwaukee, Wis. priredi spominsko svečanost v svojem Triglavskem parku. Sv. maša ob 11. dop., potem govor pesem in kosilo.
- JUNIJ**
4. — American Slovene Club priredi večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. v počastitev 55. obletnico klubovega obstoja.
5. — Otvoritev Slovenske pristave.
18. in 19. — Tabor DSPB Cleveland podaja spominsko proslavo za pobite slovenske domobrance, četnike in civilno prebivalstvo ter 40-letnico Turjaka in 40-letnico ustanovitve slovenskega domobranstva. Spominska proslava bo pri kapelici Orlovega vrha na Slovenski pristavi.
26. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na Slovenski pristavi.
26. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi prvi piknik v Triglavskem parku. Sv. maša ob 11. dop. potem kosilo in zabava s plesom.

JULIJ

2. in 3. — Slovenski folklorni inštitut v Ameriki priredi svoj tretji Festival slovenske folklorne v Ameriki.
10. — Misijonska znamkarska akcija priredi piknik na Slovenski pristavi.
17. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.
24. — Misijonski piknik MZA za Milwaukee s sv. mašo ob 11. dop. v parku Triglava; sledijo kosilo, žrebanje in prijateljsko srečanje.

31. — Slovensko-ameriški Primorski klub priredi piknik na lovski farmi.

AVGUST

7. — Belokranjski klub priredi piknik na Slovenski pristavi.
21. — S.K.D. Triglav Milwaukee, Wis. priredi svoj drugi poletni piknik, zopet s sv. mašo ob 11. dopoldne, kateri sledijo kosilo, zabava s plesom in športne tekme.

SEPTEMBER

10. — Plesna skupina Kres priredi Večer slovenskih narodnih in umetnih plesov v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
11. — Ženski odsek SNPJ farne na Heath Rd. priredi kosilo s piknikom.
18. — Oltarno društvo fare sv. Vida priredi svoje vsakoletno kosilo z juho, govejo in kurjo pečenko in prikuhami, v farni dvorani. Servirale bodo od 11.30 dop. do 2. pop.
18. — Odbor Slovenske pristave priredi vsakoletno Vinsko trgatve na SP.

25. — Plesna skupina Kres ponovi program "Večer slovenskih narodnih in umetnih plesov" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Začetek ob 3.30 popoldne.

25. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Vinsko trgatve v Triglavskem parku. Kosilo ob 12. uri opoldne, potem zabava.

OKTOBER

1. — Fantje na vasi priredijo koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Začetek ob 7. zvečer. Gostujejo Fantje na vasi iz Toronta. Po koncertu ples in zabava, igra Alpski sekret.
15. — Tabor DSPB Cleveland priredi svoj jesenski družabni večer. Za zabavo in ples igra orkester Veseli Slovenci.

15. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi vsakoletni jesenski koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
16. — Občni zbor Slovenske pristave.

22. — Ansambel "Veseli Slovenci" praznuje 20. obletnico obstoja s samostojnim koncertom in večerjo v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

NOVEMBER

5. — Štajerski klub priredi svoje tradicionalno martinovanje v dvorani pri Sv.

Vidu. Igra Veseli Slovenci orkester.

12. — Belokranjski klub priredi martinovanje v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

12. — Pevski zbor Jadran priredi koncert z večerjo in plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. S serviranjem večerje bodo začeli ob 5. popoldne.

Sporočajte osebne in krajevne novice!

Površnost in goljufije v Social Security sistemu

Washington, D.C. — Ob koncu lanskega leta so uradno poročali, da je Social Security sistem porabil vsako minuto 17.000 dolarjev več kot jih je sprejel, kar nakopiči za 50 do 100 milijard dolarjev primanjkljaja na leto. Social Security administracija pravi, da so zašli v tak položaj, da je bilo lansko jesen prvič v 47 letih, odkar izplačujejo pokojnine, da si je Social Security administracija morala izposoditi denar za izplačevanje pokojnin. Pokojninski sklad si bo moral izposoditi 10 do 12 milijard dolarjev iz Medicare sklada, da bodo izplačevali pokojnine do junija.

Sam predsednik Reagan je o finančnih težavah Social Security fonda že ponovno izjavil, da je najprej treba v Social Security sistemu odpraviti zlorabe in goljufije, pa tudi površnost, toda nekateri ljudski zastopniki v Washingtonu iz zgolj političnih razlogov takoj na ves glas zavpijejo, da hoče vlada oškodovati siromake.

Prav pred kratkim pa so ameriški časopisi poročali, da so uradne preiskave v 11 zveznih državah, v New York City in Veterans Administration odkrili 1.411 skučaje, v katerih je Social Security urad izplačal mrtvim osebam več kot 6 milijonov dolarjev pokojnin. Social Security komisar John Swahn pa pravi, da je to le majhen del odkritih goljufij. Sumijo, da je Social Security urad izplačal okrog 100 milijonov dolarjev pokojnin mrtvim osebam.

Napačno izplačane pokojnine mrtvim osebam znašajo v

posameznih slučajih okrog \$5.000, v enem slučaju pa celo \$50.000 tekom več let.

Resnici na ljubo pa Social Security urad tudi prizna, da je lastne pomote ali zmešnjave pri zapletenem rekurzivnem medicare in državnih zapisih, ki so nekatere še žive osebe imenovale kot mrtve, nekatere pa da so že umrle. Ko so lansko leto s kompletnimi primerjavi podatke, ugotovili, da je bilo 3.200 slučajev napačno registriranih kot mrtvi.

V 1.411 slučajih, v katerih so odkrili goljufije, je bilo okrog 500 pokojninskih čekov, ki so jih najbrž vnovčili siromaki še po smrti upokojjenca. Od tega so z uradnim postopkom dobili vrnjenih čekov v vrednosti \$382.000, \$47.000 vrnjenih v gotovini. Toda v mnogih slučajih pa so svoji umrlega ponovno in ponovno obveščali Social Security urad, da je dotična oseba že umrla, a Social Security čeki so kar naprej še prihajali.

Zvezna vlada v Washingtonu in Kongres ter Social Security administracija se v polni meri zavedajo, da je ves Social Security sistem v resnih finančnih težavah, ki ga mnogi ljudski predstavniki demagoško izkoriščajo v svoje politične namene. Vlada pa je postavila poseben odbor, katerem so demokrati in republikanci, ki bodo morali ugrizniti v kislo jabolko, rešijo Social Security sistem pred polomom in zagotovijo ostarelim upokojencem redno prejemanje pokojnine.

MALI OGLASI

NEEDED

Good cook with ethnic background, for Eastlake Restaurant. Flexible hours. 951-8892.

FOR RENT

3 rooms and bath, up. Prefer middle-aged working woman. Call 481-6628.

(16-21)

(16-19)

GRDINA POGREBNA ZAVODA

531-6300
431-2088

17010 Lake Shore Blvd.
1053 E. 62nd St.

GRDINA TRGOVINA S POHISTVOM

531-1235

15301 Waterloo Rd.

Vesti iz Slovenije

Jedraska elektrarna Krško obratuje

KRŠKO — Prva jedrska elektrarna v Sloveniji in SFRJ, ki je od 2. oktobra 1981, ko se je prvič vključila v jugoslovansko omrežje, proizvedla 3,3 milijarde kilovatnih ur električne energije, dela vse od zadnje ustativte na začetku lanskega decembra s polno zmogljivostjo.

Kljub temu, da bo sredi leta zaradi popolnitve tretjine iztrošenega goriva — ob zamenjavi ga bodo vložili 16 ton — potrebna daljša ustativitev, računajo na izpolnitev letnega plana, ko naj bi gospodarstvu SFRJ dali 3,4 milijarde kilovatnih ur energije, samo v letošnjem januarju pa so je proizvedli že 452 milijonov kilovatnih ur. V jedrski elektrarni Krško se pospešeno pripravljajo na prevzem objekta ter končno konstituiranje v delovno organizacijo.

V izgradnji JE Krško je sodelovala ameriška firma Westinghouse, obe strani pa sta spri zaradi nekaterih nepričakovanih stroškov. Menda v Sloveniji niso bili povsem zadovoljni z Westinghousem.

Cisterne namesto avtomobilov

SEMPETER PRI GORICI — V prostorih bivše Cimosove poravnane bo stekla redna proizvodnja specialnih cistern za prevoz posebnih tovorov in tehničnih plinov. To je nov program podjetja Vozila Gorica, največjega proizvalca priključnih vozil v SFRJ. Gre za najpomembnejšo gospodarsko naložbo v zadnjih 3 letih v novogoriški občini, po proizvodnih zmogljivostih bo med večjimi na

svetu. Letno bodo namreč v eni izmeni izdelali 800 specialnih cistern.

Novi telefoni za 80 kmetij

DRAVOGRAD — Letos bo dobilo telefonske priključke novih osemdeset kmetij v obmejnem hribovskem območju na levem bregu Drave. Pri graditvi telefonskega omrežja bodo sodelovali prebivalci, vojaki, mladina in delavci PTT promet iz Slovenj Gradca.

Pričakovati je, da bodo letos telefoni zazvonili na domačijah na Viču, Goriškem vrhu, Kozjem vrhu, na Veliki in v drugih zaselkih.

Slovani zgodaj v dolini Rižane

PIRAN — Arheološke izkopanine v vasi Predloka v dolini Rižane potrjujejo, da so Slovani živeli tam že v začetku 9. stoletja. V piranski Mestni galeriji so odprli razstavo arheoloških izkopanin iz te vasi.

Arheologi in drugi muzejski delavci so začeli kopati že pred 11 leti, torej približno 1400 let potem, ko so Slovani prvič stopili na ta tla, in sicer v bližini cerkve v vasi Predloka.

Elica Boltin-Tometova, višji kustos v piranskem muzeju, je omenila zapis o rižanskem zboru, ki je bil v tej dolini že leta 804. V tem zapisu so Slovani omenjeni prvič kot naseljenci v teh krajih. Z arheološkimi najdbami so samo še potrdili pisani vir, namreč da so Slovani najkasneje v 9. stoletju že živeli ob reki Rižani.

Doslej so izkopali 110 grobov, tri srednjeveške grobnice in odkrili 121 predmetov. Našli so pravzaprav dve

skupini grobnic. V prvi skupini gre za grobove iz 7. in 8. stoletja, kjer so našli predmete domorodnega prebivalstva. Med temi predmeti je tudi nekaj takih, ki so slovanskega izvora, vendar ti še niso dokaz o stalni naseljenosti prednikov današnjih Slovencev ob reki Rižani.

Našli so koščen glavnik, železno zapestnico in uhan. Verjetno je šlo za tiste Slovence, ki so služili v bizantinski vojski.

Drugi del grobišč pa je v zemlji skrival precej uhanov in prstanov, ki pripadajo ketlaški skupini — alpskim Slovanom. (V tistem času je krščanstvo prepovedalo dajati v grobove pridatke — orodja, orožje, zato so arheologi prisiljeni sklepati predvsem po nakitu).

Ketlaška skupina Slovanov se je v Rižani naseljevala kot poljedelska skupina. Gre za nakit iz brona in srebra. Pri odkopavanju so bili zanimivi tudi sami grobovi, obleženi s kamni, ki so namesto krst štiti pokopane.

Prešernove nagrade

LJUBLJANA — V tem mestu so podelili letošnje Prešernove nagrade. Prejeli so jih pisateljica Mira Mihelič, a življenjsko delo, skladatelj Primož Ramovš za življenjsko delo in akademski kipar Slavko Tihec za kvalitetne inovacije v kiparstvu.

V Sloveniji so umrli:

Iz "Dela" 7. februarja:
Borut Hribar (Maribor);
Franc Mordej, železniški upokojenec (Beograd);
Franciška Čepin roj. Rupnik (Hotedršica);
Franciška Dimic (Ljubljana);
Minka Ilvar roj. Špendov (Jesenice);
Jože Krušič (Ljubljana);
Anton Podboj, Podbojev ata (Žužemberk);
Jože Sečnik (Ljubljana);
Anton Pirkovič (Velike Lašče).

Iz "Dela" 8. februarja:
Lucija Lenarčič roj. Zajc p.d. Jerečeva mama (Ljubljana);
Franciška Pogačnik roj. Mravlje (Kranj);
Franc Žitko (Vrhnika);
Marija Lenče por. Zalesak, doma iz Kleč pri Ljubljani;
Mihael Gomboc (Murska Sobota);
Jože Prešeren (Lesce);
Marija Bregar roj. Dernovšek (Ljubljana);
Marija Hrovat, Hrovatova mama (Rumanja vas);
Marija Zaman-Turkova (Češnjica v Selški dolini);
Jani Hočevnar (Ljubljana);
Mirko Avsenak, prof. v pokoju (Ljubljana);

Gđc. REZKA JAREM prodaja stare klišee, ki so jih pred dobavo novega tiskarskega stroja uporabljali pri Ameriški Domovini, na banketu v pomoč temu slovenskemu listu preteklo soboto zvečer v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Gdc. Jarem in g. MILAN RIBIČ sta tudi pripravila zanimivo razstavo starih izvodov Ameriške Domovine. Na sliki vidite Olgo Petek, Alenko Mišmaš in Mileno Stropnik, ko si ogledajo klišee.

Ivan Baškovič (Ljubljana);
Stanko Roškarič (Ljubljana);
Franc Grjol-Tači (Ljubljana);
Alojz Širca (Litija);
Marija Križman roj. Štibernik (Ljubljana);
Franciška Gostenčnik roj. Leskovec (Vrhnika);
Rudolf Zupančič (Ljubljana);
Ludvik Praprotnik, upokojeni železničar (Ljubljana).

Iz "Dela" 9. februarja:
Marija Matjan roj. Štrajhar (Kamnik);
Anica Kajžer roj. Kramar (Tržič);
Marica Lubejeva, operna solistka v pokoju (Maribor);
Joža Hojan roj. Caserman (Ljubljana);
Stanko Arnuš (Črnuče);
Janez Kuhelj iz Šmarja pri šentjerneju;
prof. dr. Jože Slivnik, dipl. kemik in redni profesor na univerzi v Ljubljani (Ljubljana);
Rudi Roglič st. (Domžale);
Milan Stele (Kamnik);
Slavka Legiša, upokojena učiteljica (Maribor);
Ria Ogrizek roj. Gajšek (Ljubljana);
Alojz Janežič (Grosuplje);
Štefanija Simčič (Ljubljana);
Zora Kajfež roj. Uršič (Ljubljana);
Marija Planinc, upokojena prodajalka sadja in zelenjave (Ljubljana);
Franc Polončič (Kranj);
Julijana Potokar roj. Praznik (Ljubljana);
Jure Horvat (Ljubljana);
Jože Pirc (Ljubljana);
Angela Pogorelec (Goriča vas);
Franciška Bricelj (Ljubljana).

Iz "Dela" 10. februarja:
Igor Omersa (Ljubljana);
Dorči Turšič-Doroteja, profesorica tujih jezikov (Kranj);
Marija Soroszy roj. Plevnik (Ljubljana);
Hnarij Frančeskin st. iz Bilj 188;
Ciril Homar (Domžale);

Marija Kozmelj-Mici (Ljubljana);
Nada Strehar (Trbovlje);
Antonija Pečnik roj. Brečko (Rimske Toplice);
Dušan Bezljaj (Kranj);
Jožefa Prevodnik roj. Roblek (Moravče);
Valentin Ostrež (Litija);
Matija Petek (Ljubljana);
Ivan Lesjak, gostinec v pokoju (Rogaška Slatina);
Janez Bučar, upokojeni pravnik (Ljubljana);
Josipina Kramaršič roj. Bučar (Ljubljana);
Pavel Smrtnik (Vrhnika);
Alojz Marušič (Sevnica);
Marija Šterk roj. Suhadolčan (Sevnica).

Iz "Dela" 11. februarja:
Janez Seme (Trbovlje);
Anton Cekuta (Novo mesto);
Jakob Kompan (Maribor);
Sonja Lazar roj. Lapuh (Idrija);
Alojz Pucihar (Ljubljana);
Joža Hojan (Ljubljana);
Ivan Skopce (Drenov grič);
Josip Dolinšek (Ljubljana);
Ivanka Tekavec roj. Bavdek (Ljubljana);
Franc Remec (Koper);
Franciška Groznik roj. Keber, p.d. Žnidarjeva mama (Sostro);
Marija Vrtačnik (Piran);
Marija Šmid (Kranj);
Ivan Imperl (Sevnica);
Rosana Bajc (Ljubljana).

Iz "Dela" 12. februarja:
Ivo Škerlj (Ljubljana);
Stane Jemc (Ljubljana);
Jože Lokar (Višnja gora);
Jožica Ribarič (Ljubljana);
Franc Kelenc (Postojna);
Anton Zgonc, Ledarska 28;
Jožef Cvek, Nogar z Logaršč;
Mara Oblak roj. Stanjko (Ljubljana);
Anton Gabrijelčič (Ljubljana);
Franc Rojc (Celje);
Boris Germek (Ljubljana);
Robert Klenovšek (Novo mesto);
Vladimir Kraut (Kamnik);
Anton Kovačič (Ljubljana);
Davorin Blažon (Kranj);
Karolina Bila roj. Borko (Ljubljana);
Marjanca Gerželj roj. Jenko.

LET YOUR LIFE INSURANCE WORK FOR YOU

American Mutual has a new concept which combines your life insurance with an exciting new benefit program. This program includes low interest certificate loans, low interest mortgage loans, scholarships, social activities, and recreational facilities provided by one of the largest Slovenian Fraternal Associations in Ohio. For further information, just complete and mail the coupon below.

To: American Mutual Life Assoc.
19424 So. Waterloo Rd.
Cleveland, OH 44119. Tel. 531-1900

My date of birth is

Name

Street

City State Zip

ANDREJ KOBAL:

SVETOVNI POPOTNIK
PRIPOVEDUJE

Moje razlaganje je bilo nekaterim znanstvenikom novost, po njih načelih neverjeten način obnavljanja vlad, ki so se v mednarodni propagandi tedaj oglašale kot demokracije. Vtis o takem razvoju v državah vzhodne Evrope je bil posplošen, ko sta delegata iz Romunije in Madžarske povedala natančno isto povest. Iz našega doprinosa se je torej razvilo tolmačenje, da so Rusi za okupirane dežele imeli vnaprej pripravljen model zavlada v okupiranih deželah in jih tako prikrojiti svojemu sistemu.

Omenim naj še, da sem dve leti po konferenci v Frankfurtu bil dvakrat povabljen na Harvard univerzo in Tehnološki institut države Massachusetts. Pri tem se je ustanovil pod zaščito zvezne vlade obsežen urad za znanstveno raziskovanje načina, kako se je sovjetske vrste režim uvedel v državah vzhodne Evrope. Povsod se je dokazalo, da ljudstva niso v nobeni deželi odločala ali prostovoljno izbirala nove vlade.

Za vsako državo je izšla posebna študija pod imenom The Pattern of Soviet Take-over (Model sovjetskega zavlada). To ogromno dokumentirano študijo je vodil profesor, ki se je udeležil konference v Frankfurtu. Z njim sem se često posvetoval na sestankih v Bostonu in Washingtonu. Moje doprinose je vključil v knjigo o uvedanju bolgarskega režima.

* * *

Dvakrat sem iz Bolgarije potoval v Atene, enkrat za nadaljnji polet v Kairo in Nairobi v vzhodni Afriki, drugič za obisk Carigrada. Polet je bil obakrat služben do Aten, odtod pa največ le za kratke počitnice na oddih.

Omenil sem krajo, ki je prizadela člane naše delegacije v Sofiji. Tatovi so se našli med Bolgari, a v enem primeru so okoliščine kazale, da je krivec najbrž med na-

mi. V zgradbi za nižje oficirje je bil nekega dne ukraden iz sobe kapetana. Andrejonta dragocen fotografski aparat, iz denarne listnice pa zavojček s tristo dolarji.

Odgovornost za preiskavo in najdenje tatu je padla name. Po poizvedovanju, kdo je bil v poslopju, da bi lahko ukradel, in po zaslišanju vseh bolgarskih uslužbencev sem izključil možnost, da bi bil krivec med njimi. Zoprno mi je bilo misliti, da bi se med oficirji našel tat, a izpraševati sem moral tudi te.

V poslopju jih je bilo nastanjenih pet. Štiri sem izpraševal in zaključil, da med njimi ni krivca. Petega ni bilo. Pomožni pilot, poročnik, je prejšnje jutro odletel v Italijo in se mogoče zaradi slabega vremena ni mogel vrniti v Sofijo. Mislil sem tudi, da je morebiti porabil priložnost poleteti z letalom v Atene, kot je to po lastnem pripovedovanju storil enkrat poprej.

Stopajoč skozi hodnik sem našel vrata v njegovo sobo odprta. Na steni je visela slika Akropole, na mizi je bila kopičica grških spominikov. Vstopil sem in ne posebno rad brskal po mizi in predalih. Med papirji sem odkril večjo trgovsko vizitno karto z reklamo o prodaji in nakupu starih in novih fotografskih aparatov.

Poročnika sem poznal kot molčečega, ne posebno bistrega farmarskega mladeniča iz Nebraske; takoj se mi je čudno zdelo, kakšne stike bi mogel imeti s trgovcem fotografskih aparatov v Atenah. Ime in naslov trgovca sem zapisal in vizitno karto pustil v predalu.

Poročnik se je vrnil v Sofijo naslednji dan. Glavnemu pilotu se je opravičil, da ga je zadržalo slabo vreme. Nič ga nisem izpraševal, a kapetan Andrejont, kateremu sem omenil začetno sumni-

Mnogi rojaki, ki so se udeležili banketa v pomoč Ameriški Domovini preteklo soboto zvečer, so se ustavili nekaj časa tudi pri zanimivi razstavi starih izvodov Ameriške Domovine. Razstavo sta pripravila gdc. Rezka Jarem in g. Milan Ribič. Na sliki vidite TONETA in REZKO RUS ter JOZETA

RUSA, ki so opazili sliko mladega kaplana ameriški vojski Louisa B. Baznika. Poročilo odhodu takratnega kaplana Baznika v Clevelanda je bilo objavljeno v Ameriški Domovini pred 39 leti. Na banketu preteklo soboto pa je bil mons. Baznik glavni govornik skupaj s sen. Frankom Lauschetom.

čenje, mi je dejal, da je v poročnikovi sobi videl velik glinast krožnik z vdolano sliko klasičnega grškega atleta. Po tem bi sodil, da je moral poročnik spet biti na poletu čez Atene in tam pristati.

Polkovnik, naš glavni pilot, me je večkrat vabil, da bi z njim potoval na kratek oddih v Kairo in mogoče v Kenjo. Čas ni nikoli dopuščal, tudi ne ob tej priložnosti, a dognati sem moral, če je bilo moje sumničenje opravičeno ali ne.

"Kako da si se končno premislil?" me je vprašal, ko sem mu nepričakovano predložil polet v Atene ter v Afriko, kot je želel. Resničnega povoda mu nisem povedal, samo to, da bi rad videl Atene in imel nekaj dni oddiha. Pet se nas je podalo na pot v obsežnem letalu: polkovnikov prvi pomožni pilot, dva druga oficirja in jaz. Leteli smo do Jadrana, čez Krf in Patras.

Prvi dan je skupina brez mene ogledovala razvaline. Hotel sem predvsem "kupiti" fotografsko kamero. Prodajalec mi je pokazal vrsto aparatov, a jaz sem hotel kaj boljšega. Končno mi je iz ozadja trgovine prinesel, kar sem iskal — Andrejontovega.

(Se nadaljuje)

V blag spomin

OB PETNAJSTI
OBLETNICI
ODKAR JE V GOSPODU
PREMINULA NASHA
LJUBLJENA, NEPOZABNA
MAMA, SESTRA IN TETA
R O Z I CHANDEK
rojena FILIPCIC
Izdihnila je svojo plemenito dušo dne
8. marca 1968.

Kje si moja ljuba mama,
kje je mili Tvoj obraz,
kje je Tvoja skrbna roka,
ki je delala za nas.

Petnajst let je že minilo,
kar Tebe od nikoder ni;
le v Bogu mirno zdaj počivaj
in sveti raj na veke uživaj.

Zalujoči:
DRUŽINA

Cleveland, O., 8. marca 1983.

The Holy Family Society of the USA
ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL. 60434

Since 1914...

the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only.

LIFE INSURANCE • HEALTH
AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papa's Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Sponsor of St. Clare House of Prayer.

Družba

sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Nancy Osborne
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Frances Kimak
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frank Toplak
Social Director	Mary Lou Golf
Spiritual Director	
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

Ameriška Domovina druži Slovence
po vsem svetu!

Sporočajte osebne in krajevne novice!